

SULYOK VINCE

Szarvas az erdőn

Az 1956 őszén hazájukból elmenekülni
kényszerültek emlékének

*Éjszaka bokrai verik a testem tépik agancsom
köszörült kécek kőéle a szikla fölsebzí a térdem
rohanó karcsú patáim alól szügyemig ver a hó föl
oldalaim hátam magasáig csillagpor a szőröm
szúrós hósziklák közt úszom fujtat a mellem
ellenséges fák gyilkos táj állnak utamba
szemeimben a kín szemeimből a könny foly számból a vérhab
jaj mért bántotok így kiket ifjan égve szerettem
menekülésemben - -*

*Remegve megállok a sziklás szirten gőzöl a testem
senki mögöttem rég már magam elől futok egyre
hova lettek a drága társak holtak kiabáltak a puskák
piros vérüket látom folyton a halált szemeikben
szelíden hulltak a hóra az őzek haraggal a vének
büszke agancsát égnek emelve megannyi fizarvas - -*

*Lámpáival lent messze a völgy csak a szél zajog itt fent
soha már a barátok nem csörtetnek utánam az erdőn
soha boldog nem lehetek többé már a magány meg a bánat
gyül csak bennem s farkasokat hallok csak a tájon
jéggé válik a víz a számban amikor innék
hóvá dérré és zúzmarává a fű ha ennék
szerelem holdas tisztásai s a szép karcsú őzek
s tavaszi erdők nyári erdők jaj hova lettek
befagyott patakok jege alól tágra kerekített
kocsányszemekkel halak merednek rám ijesztőn
s a fák is mint kifolyt iszonyatos halott szemet
adják ágról ágra egymás feje fölött tovább
a téli holdat - -*

Oslo, 1958.

Könyörgés

*A Semmi örvénye előtt
a megsemmisülés felém gomolygó
ködei közepette
mikor az élet partjai
megbillennek s alámerülnek
s az Idő mint síkos gerenda
kicsúszik görcsös ujjaim közül –
a búcsúzás pillanatában
amikor elváltozom a halálnak:
legyen egy kéz jelen
szorítson és simítson
úgy segítsen
kísérjen át az elmúlásba*

*legyen egy kéz jelen
adassék ennyi irgalom nekem!*

Gulliverként lekötözött hazánk

Dobos Lászlónak szeretettel

*Szédülés fog el, valahányszor
arra riadok, arra gondolok:
mi vészett el, mit raboltak el tőled,
tőlem, mitőlünk
– s micsoda hazugsággal, csalárdsággal! –
a falkában rántkört hiénanépek,
s hogy mért folyik, mért folyhat
egyre tovább, ma is még,
a fosztogatás, az elhazudás...*

*Szív, agy és akarat
hiába fogna össze ellenük?
Gulliverként lekötözött hazánk
talpra állni sosem bír?*

*Mert hisz fel nem áll
 (szívszorogva nézzük!)
 a földre taposott mióta már!
 Rontás szakadt ránk? Átok? Százados?*

*Nújtsd a kezed
 s nyúlj te is más kezek után!
 Álljunk egymás vállát karolva!
 Együtt könnyebben elviselhető
 a kín, a fantomfájdalom...
 Álljuk hát körül együtt
 ami a Múltból megmaradt
 s tanuljuk meg egyet akarni,
 s akarásunk holnapra se lohadjon,
 de tudjunk (ha mást tenni nem tudunk)
 konokan várni, várni,
 Fortuna felénk fordultát kívárni!*
 Oslo, 1995.

Post festum

*Jöttem hosszú útról
 hogy együtt ünnepeljek itt azokkal,
 akik titeket
 még mindig ünnepelnek,
 akik még mindig emlékeznek rátok –
 de néhány napot késtem:
 az ünnepségeknek már vége.
 Emlékműveteken november
 szele rázza a kegyelet
 megfonnyadt virágszállait
 s az összedrótózott koszorúkat.
 A tömeg pedig hazament
 (ha ugyan tömeg
 gyűlt volt össze itt még
 ezen a sokadik évfordulón is,
 hősi napjaitoktól
 ennyire távol az időben).*

*E délelőttön egyedül
hajtok hát fejet itt,
elárvult emlékművetek előtt –
s már megyek is, örök bujdosó,
vissza messzi norvég világom
havakkal-faggyal télbe forduló
idegen hegyei közé.*

Budapest, 1994. őszén.

Hiábavalóság halottai

*Összetört ifjú arcok rózsaszírmái,
szétzúzott virágéletek:*

*fiatal mosolyotokból mi lett?
reménykedésekből mi lett?
hősiességekből mi lett?*

*Meghasadt kristályú szivek,
szétroncsolt tiszavirág-életek:*

*lúgként maró kínatokból mi lett?
sikolyaitokból mi lett?
könnyetekből, véretekéből mi lett?*

Hiábavaló volt halálotok...

*Ellenetek szavaznak a túlélők,
kik habzsolva és tülekedve,
harácsolva s bőfögva élnek!*

*Elfolyt szemetek nedves fénye,
lehervadt nyelvetekről a szó,
torzult grimasszá fagyott nevetétek,
testetek piros palotája
porrá omolt, kifakult csonthalomma,
s elúszik emléketek is
tetőtlen évek csilló magasában,
mert könnyörtelen étvágyával
fölfal, fölemészt titeket
mindenestül a burjánozva nőző élet...*

*Csak ifjú orcátok szomorúsága
nem fogyatkozik: mindörökké
ott ragyog a hold fényének fehér havában,
s ott csapong sóhajotok is az őszi szélben,
susog alatt a fák közt s fölszáll,
zúg gyermekhangok kórusaként tisztán, távol
a jégmagányú, csillagszikerás mindenségben.*

